

kasserne paa deres, de have et noget forskjelligt For-
 maal, men ganske vist overordentlig væsentlige
 Egbeder. Jeg forstod ikke rigtig de Betragtning-
 ger over den økonomiske Tilstand, som det ærede
 Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Schar-
 ling) fremsatte. Det ærede Medlem ytrede, at
 det syntes at først, efter at den økonomiske
 Krise havde brødt sig ud til andre Lag i Sam-
 fundet, kom man frem med saadanne Forsøg paa
 Redning som dette, og det ærede Medlem udvil-
 lede da — forekom det mig — at Krisen be-
 gyndte fra Udlandet, angreb Industrien og Han-
 delen og gik derfra ud paa Landet, hvor den
 navnlig nu har sit Sæde, medens den kommercielle
 og industrielle Krisis næsten synes at være for-
 svunden. Denne Betragtning er allerede berørt,
 og der er gjort Indsigelse mod den af det ærede
 Medlem fra Nørre-Sundby (Suel). Jeg er i
 samme Stilling som han, jeg er ikke i Stand til at
 se, at det ærede Medlems Fremstilling er rigtig, eller
 at følge ham i den. Jeg nærer ikke Tvivl om, at han
 har Ret i, at der i vort Land var en hel Del,
 jeg vil indrømme alt for mange Foretagender, der
 mere vare grundede i Svindel end i en Sam-
 fundsnødvendighed, og som stode i en saadan For-
 bindelse med den øvrige europæiske Svindel, at de
 først bleve angrebne og frembragte ikke-liden Ulykke,
 navnlig i Arbeidsklassen; men jeg paastaar, at
 derfor ikke andre Aarsager vare komne til, vilde
 Folket i Almindelighed her i Landet ikke have følt
 væsentligt Bepør af denne partielle Krisis.
 Krisens Rod, Aarsagen til dens større Alminde-
 lighed, er i sin væsentligste Grund af senere Op-
 rindelse, idet den nemlig er fremstaaet af de
 flette Aars Høst, naturligvis i Forbindelse med
 flere andre Forhold, som det er for vidtløftigt her
 at komme tilbage til. Disse Aars flette Høst og
 den dermed forbundne Mangel paa Gøde til at
 anvende Midler i Omsætningsforetagender, til de
 fornødne Anstæffelser eller de fornødne Udspredel-
 ser og Nydelser, har atter med centnering Bøgt
 virket tilbage paa vor Haandværker- og Handels-
 stand, og har gjort Krisen der meget dybere ind-
 gaaende, saa at det ærede Medlem efter min Op-
 fattelse ikke kan have den fjerneste Ret til at sige,
 at den næsten er forsvunden. Det, mener jeg, er
 Aarsagen til, at Krisen er bleven saa almin-
 delig, den kunde maaske i visse Henseender
 være bleven farlig nok, selv om der kun havde
 været enkelte større Foretagender paa Pengevæse-
 senets Omraade, men den var ikke bleven af en
 saadan almindelig og vistnok feig Karakter, som den
 er bleven, hvis ikke de hjemlige Aarsager vare
 komne til, og jeg er tilbøjelig til at tro, at selv
 om vi i Aar faae en taalelig Høst, vil Krisen for
 Landbruget ingenlunde være ovre. Den har mange
 andre jevnfides gaaende Aarsager, som jeg ikke
 nærmere skal omtale. Et større Procentantal af
 de mindre, jevne Haandværkere og Handlende i
 Kjøbstæderne vil vistnok lettere komme over Kri-

sen (En Stemme: Det er rigtigt!). Mange
 af Kjøbstadborgerne ere vante til et mere knebent
 og sparsommeligt Liv, end mange af Landboerne
 efter de bedre Tider i de forløbne Aar have væ-
 ret. Men indskrænktes navnlig Haandværksvirksom-
 heden, saaledes som sket er især i den senere Tid,
 saa er det utvivlsomt, at Krisen for Byboerne
 vil være stigende i Stedet for, som det ærede lærde
 Medlem mente, forsvindende. Jeg vil derfor ad-
 vare mod de Opsættelser, som gjøres gjældende,
 naar der tales om at komme ind paa et Princip,
 som er ganske ekstraordinært, undtagen i extraor-
 dinære Forhold, jeg vil gjentagende advare
 mod enhver Ensidighed; vi ere ikke Land-
 brugsrepræsentanter, men Folkerepræsentanter,
 vi maa her tage de forskjellige Hensyn i
 Betragtning, og naar f. Ex. den ærede Ordfører
 for Forslagsstillerne (N. Jensen, Standerborg Amt's
 2den Valgkreds) betonede, at den Hjælp, han sø-
 ger, navnlig vilde blive Hjælp til at lade Priori-
 teter staa, som Sparekasserne ellers maa trække
 ind, saa har jeg udtalt, at det ogsaa er min Be-
 tragtning, at det kan være meget nyttigt, men
 han maa dog indrømme mig, at det i alt Fald
 kun meget indirekte og i meget ringe Grad vil
 komme andre Erhvervsgræne og navnlig Bybefolk-
 ningen og Arbeidsklassen til Gode. Jeg mener
 derfor, at vi maa gaa ind paa Tanken i Wen-
 dringsforslaget Nr. 1 første Stykke. Hvorledes
 de Herrer ville ændre det i Forening med Mini-
 steren til 3die Behandling, skal jeg ikke komme nær-
 mere ind paa, det ligger udenfor min Overveelse
 i dette Dieblik, men en Afstemning ved 2den Be-
 handling, der falder ud til Fordel for Wendings-
 forslag Nr. 1 første Stykke, er først en Udtalelse
 om Summens Forhøielse, en Ekstjendelse af, at der
 trænges til mere end 5 Millioner, naar man skal
 gaa denne Vej, men dernæst er det ogsaa en Ek-
 stjendelse af, at man skal gaa videre end til Spa-
 rekasserne. Disse to Tanker giver man Medhold
 ved 2den Behandling; hvorledes de skulle frem-
 mes ved 3die Behandling, er en anden Sag. Jeg
 vil her gjøre en personlig Bemærkning til det
 ærede Medlem for Standerborg Amt's 2den Valg-
 kreds (N. Jensen). Han blev saa glad ved at opdage,
 at jeg mente, at man kunde stemme for noget
 Rigtigt ved 2den Behandling uden at stemme
 for noget Galt ved tredie Behandling, men det
 vedrører ikke de Forhold, som han omtalte. Det
 har jeg altid været enig i, at man kan stemme
 for Noget, der gaar i en rigtig Retning ved anden
 Behandling, uden at man derfor er bunden til at
 stemme for noget Galt ved tredie Behandling.
 De Herrer komne derfor ikke bort fra, at, naar
 de ville stille sig paa det Standpunkt at modvirke
 retfærdig og alsidig de økonomiske Banskkeligheder,
 saa kunne de ikke blive staaende ved Grundtanken
 i deres oprindelige Forslag, men maa gaa videre.
 Hvor vidt de komme dertil, det veed jeg ikke, og
 hvor langt de efter Forholdene kunne lade sig nøie